

Nume \_\_\_\_\_

Prenume \_\_\_\_\_

An, grupă \_\_\_\_\_; Timp: **60** min.

**Examen. Obligații.** 21.06.2017

**I. Încercuiți doar răspunsul (răspunsurile) corect (corecte).** (5 p. = 0,33 p. x 15 întrebări)

1. Anunțul *Atenție, cade tencuiala!* pus pe zidul unei clădiri deteriorate, aparținând lui A, zid situat chiar pe limita estică a terenului societății B, pe care aceasta a amenajat o parcare cu plată:

- a) va înlătura răspunderea lui A pentru prejudiciile cauzate proprietarilor mașinilor deteriorate, dar numai dacă se va proba că aceștia au cunoscut anunțul la momentul parcării;
- b) va înlătura răspunderea lui B, dacă anunțul a fost cunoscut, la momentul parcării, de cei prejudiciați;
- c) nu poate influența soluția unei cereri de reparare a prejudiciului suferit de proprietarii mașinilor avariate.

2. Punerea în întârziere:

- a) a unui codebitor solidar valorează punerea în întârziere a tuturor codebitorilor solidari;
- b) a unui codebitor legat indivizibil semnifică și punere în întârziere a tuturor celorlalți codebitori ținuti de prestația indivizibilă;
- c) a unui codebitor legat indivizibil și solidar nu are și valoarea de punere în întârziere a tuturor celorlalți colegi debitori.

3. Dacă B se obligă printr-un contract oneros să repare motoreta lui A:

- a) remiterea de datorie nu are niciun efect în cazul obligațiilor de a face, cum e situația în speță;
- b) remiterea de datorie convenită între A și B este totală, dacă nu se precizează nimic în actul de liberare a lui B;
- c) remiterea de datorie dintre A și B poate fi și tacită.

4. Operațiunea prin care T se înțelege cu C, care acceptă să primească de la T o altă prestație, pe care T o efectuează imediat, în contul datoriei lui D față de C, liberându-l astfel pe D:

- a) nu este o dare în plată, pentru că nu este consimțită de debitor;
- b) este o dublă novație, prin schimbare de obiect, dar și de debitor;
- c) este stipulație pentru altul, între T și C, avându-l pe D ca beneficiar.

5. Contractul de preluare a unei obligații:

- a) permite creditorului să valorifice împotriva noului debitor o garanție constituită anterior actului de preluare, mai puțin fideiusiunea;
- b) este nul în lipsa consimțământului creditorului;
- c) nu poate fi inițiat de debitor decât cu acordul creditorului.

6. Fiind vorba despre răspunderea civilă:

- a) lipsa discernământului autorului prejudiciului îl scutește întotdeauna pe acesta de orice reparație, inclusiv în situația în care tutorelui său va fi exonerat de răspundere;
- b) minorul care nu are încă 14 ani nu răspunde niciodată civil;
- c) majorul poate fi exonerat de răspunderea pentru lucruri atunci când se probează că la data producerii prejudiciului era lipsit complet de discernământ.

7. Forța majoră și cazul fortuit:

- a) se aseamănă prin sursa lor întotdeauna exterioară activității umane;
- b) afectează de principiu în egală măsură răspunderea contractuală;
- c) ambele exclud vinovăția, prin urmare înlătură doar răspunderea delictuală subiectivă.

8. Compensația legală:

- a) nu poate opera în contra aceluia dintre titularii de creanțe reciproce care renunță la ea;
- b) nu poate fi opusă cesionarului creanței de debitorul care a acceptat cesiunea, dacă acesta din urmă este în același timp creditor al cesionarului;
- c) nu poate opera în favoarea părintelui îndreptățit să recupereze suma plătită de el unui terț pentru prejudiciul cauzat cu discernământ de fiul său de 16 ani, pentru a stinge parțial pe această cale obligația primului de a plăti pensie de întreținere minorului.

9. De admiterea unei acțiuni pauliene:

- a) beneficiază creditorul reclamant și ceilalți creditori, care ar fi putut și ei introduce acțiunea;
- b) nu va profita nicicum niciunui cocreditor solidar al reclamantului;
- c) vor profita și creditorii garantați ai pârâtului, datorită dreptului de preferință atașat creanței lor, care premerge celei a reclamantului, chiar dacă ei nu au intervenit în cauză.

10. Plata parțială:

- a) nu este posibilă în cazul obligațiilor indivizibile;
- b) este posibilă doar în cazul contractelor cu executare succesivă;
- c) nu poate fi impusă creditorului, indiferent de obiectul obligației.

11. Este exclusă posibilitatea de a invoca excepția de neexecutare:

- a) ca apărare formulată pentru prima dată în cadrul procesului prin care cocontractantul solicită rezoluțiunea contractului;
- b) în cazul unui contract de vânzare care stipulează că *„plata prețului devine scadentă la 48 de ore de la predarea bunului vândut”*;
- c) de către partea din contractul sinalagmatic care a fost anterior pusă în întârziere în calitate de creditor al prestației care i se cuvenea.

12. Clauza cuprinsă într-o solicitare de ofertă adresată către trei societăți competitori, prin care se stipulează că *„selectarea uneia dintre oferte nu semnifică încheierea contractului, acesta urmând a se încheia doar prin semnarea unui înscris în acest sens de către ambele părți”*:

- a) este nulă, deoarece adaugă condiții de validitate a contractului, dincolo de cele prevăzute de lege;
- b) derogă de la principiul consensualismului;
- c) este lipsită de orice efecte, contractul urmând a fi considerat încheiat din momentul în care e selectată una dintre oferte.

13. Clauza care stabilește că: *„beneficiarul antreprizei are posibilitatea să renunțe la contract oricând, pe parcursul derulării lui, cu plata lucrărilor deja executate de antreprenor, la care se adaugă suma de 2500 de lei”* este:

- a) o clauză penală;
- b) o clauză de denunțare unilaterală a contractului;
- c) o clauză de plafonare a răspunderii contractuale.

14. Beneficiarul unei cesiuni de creanță prin care i-a fost transmis dreptul de a încasa prețul dintr-un contract de vânzare încheiat anterior va putea, în caz de neplată la scadență:

- a) să solicite rezoluțiunea judiciară a contractului de vânzare;
- b) să pretindă despăgubiri, în temeiul răspunderii delictuale a cumpărătorului, în măsura în care a fost prejudiciat;
- c) să pretindă, prin intermediul acțiunii directe, executarea contractului de vânzare.

15. Răspunderea contractuală pentru fapta altuia:

- a) este una din variantele sub care se prezintă răspunderea comitentului pentru fapta prepusului;
- b) este o răspundere obiectivă, putând fi înlăturată doar dacă se probează că forța majoră l-a împiedicat să execute prestația pe cel pentru care se răspunde;

- c) odată angajată, îi dă posibilitatea celui care a achitat despăgubirile să se întoarcă împotriva terțului, pe temeiul îmbogățirii fără justă cauză.

## II. Speța (4 p.)

PA este programator, specialist în softuri de gestiune a motoarelor diesel folosite la autoturisme, fiind angajat al societății Polaris, care deține și un website de unde se pot descărca contra cost diverse programe dedicate diferitelor tipuri de motoare cu ardere internă. PA are un blog propriu, dedicat unui soft pe care îl dezvoltă la Polaris, urmărind să culeagă informații despre produse similare, dar și despre nevoile eventualilor utilizatori. În acest scop, PA publică și o variantă proprie de soft (numită *easyECU*), ce poate fi descărcată gratuit.

VE – mecanic auto amator – descarcă și instalează pe autoturismul propriu softul *easyECU*, monitorizând totodată parametrii motorului, care ar trebui să se îmbunătățească, prin reducerea consumului și creșterea puterii. La mai puțin de zece zile de la modificare, VE constată o creștere alarmantă a consumului de ulei de motor, iar în următoarea zi, acesta nu mai pornește. În urma unei expertize făcute de un service autorizat, se constată că motorul mașinii lui VE este distrus în proporție de 50%, ca efect al utilizării softului *easyECU*.

VE cheamă în judecată pe PA și Polaris pentru a fi condamnați în solidar la repararea daunelor înregistrate de autoturismul său. PA se apără, replicând că: - VE are cert o culpă în montarea softului *easyECU*, căci este primul caz în care acesta nu ar fi funcționat corect; - VE a fost avertizat automat, prin procedeul de descărcare a softului, că utilizarea programului se face pe riscul său; - răspunderea sa delictuală nu se poate angaja, căci el a furnizat gratuit softul *easyECU*. Polaris se apără, cerând respingerea acțiunii lui VE, pe motiv că: - nu este comitentul lui PA, acesta având întreaga libertate în a alege soluțiile de programare, iar erorile de soft nu pot fi decât ale unei persoane fizice; - utilizarea unui combustibil inferior, aspect probat, poate conduce la deteriorarea motorului, ceea ce constituie în speță o împrejurare fortuită, care exonerează societatea. Instanța admite acțiunea lui VE, motivând că Polaris este un comitent care în mod culpabil nu și-a exercitat puterea de supraveghere și control asupra lui PA, din moment ce acesta desfășura public activități pe care Polaris trebuie să le cunoască și putea să le supravegheze. În plus, prepusul PA se face vinovat de erorile de soft, îndeplinite fiind astfel condițiile necesare angajării răspunderii lui Polaris.

CR este implicat într-un eveniment rutier imediat după ce își recuperează autoturismul de la service, unde acesta fusese pentru verificare. Expertiza tehnică ulterioară constată că autoturismul condus de CR a derapat ca urmare a opririi motorului în mers, șoferul nemaiavând tehnic posibilitatea de control asupra vehiculului. Consecințele accidentului sunt distrugerea parțială a unui scuter parcat și rănirea ușoară a unui pieton. Acesta din urmă are pretenția ca CR să-i plătească cheltuielile de tratament și o sumă care să compenseze spaima trasă din cauza accidentului. Proprietarul scuterului îi cere lui CR 800 de lei, neacceptând ca scuterul să fie reparat de CR. Acesta se apără, dovedind că: - oprirea motorului a fost cauzată de utilizarea softului *easyECU*, pe care service-ul l-a montat pe mașină pentru a face economie, deci, vina pentru accident o poartă service-ul; - CR e oricum exonerat inclusiv pentru răspunderea pentru lucruri, căci evenimentul care a dus la accident e unul fortuit; - CR refuză să plătească suma cerută de proprietarul scuterului, pe motiv că reparația se face în natură. Instanța civilă admite apărările lui CR, arătând în plus că instanța penală nu a stabilit nicio culpă în sarcina acestuia, pentru infracțiunea de distrugere a scuterului, ceea ce este un motiv în plus să se respingă orice pretenție împotriva sa, sugerând reclamantilor să se îndrepte împotriva service-ului și a lui Polaris pe temeiul răspunderii pentru lucruri, dovedind că softul *easyECU* era defect.

Analizați starea de fapt și susținerile din speță. Dați o soluție motivată în drept.

**Rezolvare:**

**I. 5 p.** = 0,33 p. x 15 întrebări

1.-	6.-	11. a,b
2. a	7.b	12. b
3. b,c	8.c	13. b
4. -	9.-	14. -
5. a	10.a,c	15. -

**II. 4 p.**

**(2,5 p.)** Raporturile dintre VE și PA:

- nu se indică temeiul răspunderii; - răspunderea e contractuală; - prejudiciul reclamat: unul material;

Apărările lui PA: - vina e prezumată în sarcina celui care nu își execută obligația (PA), nefiind suficientă o declarație generică de genul celei din speță pt a răsturna prezumția legală; - „folosirea programului se face pe riscul utilizatorului” poate avea semnificația unei clauze de nerăspundere; - răspunderea lui PA e contractuală și se angajează indiferent de caracterul oneros sau gratuit al operațiunii juridice;

Raporturile dintre VE și Polaris:

- nu se indică temeiul răspunderii; - prejudiciul reclamat: unul material;

Apărările lui Polaris: - societatea are vocația de a fi comitentul angajatului său (PA), dar în speță, PA nu a acționat în calitate de prepus, ci în interes personal; - autonomia în rezolvarea unei sarcini de serviciu nu e incompatibilă cu raportul de prepușenie; - erorile de programare sunt întotdeauna ale unei persoane fizice, ceea ce nu exclude însă, de principiu, angajarea răspunderii comitentului; - utilizarea unui combustibil inferior are relevanță în stabilirea raportului de cauzalitate, dar nu poate fi reținut ca un caz fortuit, el neavând efect de exonerare totală a societății, cum pretinde Polaris.

Soluția instanței: eronată: - obligarea lui PA și Polaris în solidar față de VE trebuia să se întemeieze pe aceeași specie de răspundere, ceea ce nu-i cazul în speță, Polaris nefiind nici parte la contractul dintre PA și VE, dar nici comitent; - PA a acționat în interes propriu, iar puterea de supraveghere și control asupra lui PA trebuia exercitată de Polaris doar în exercitarea sarcinilor de serviciu ale lui PA, nu și cu ocazia postărilor sale pe blog; - nici culpa prepusului, nici culpa comitentului nu constituie condiții ale angajării răspunderii comitentului; - societatea e străină de raportul de răspundere ce i se impută.

**(1,5 p.)** Raporturile dintre CR și pieton:

- nu se indică temeiul răspunderii; - răspunderea e delictuală, cel mai lesne ar fi de invocat răspunderea pt fapta lucrului; - prejudiciul pretins e material și moral;

Raporturile dintre CR și proprietarul scuterului:

- nu se indică temeiul răspunderii; - răspunderea e delictuală (idem sus); - prejudiciul pretins e material;

Apărările lui CR: - indicarea culpei service-ului poate avea semnificații diverse (fapta terțului, culpă comună, caz fortuit etc.), cu efecte diferite, în funcție de tipul răspunderii puse în sarcina lui CR; - exonerarea de răspundere pt lucruri e produsă doar de forța majoră, care nu există în speță; - reparația se poate face și prin echivalent, la cererea victimei daunei, singura îndreptățită se alege forma concretă de reparație;

Soluția instanței civile: eronată; - vinovăția stabilită de instanța penală nu leagă instanța civilă; - răspunderea civilă nu se declanșează judiciar din oficiu, iar instanța se pronunță doar asupra a ceea ce i s-a cerut, deci, nu are a sugera ceva reclamanților; - Polaris nu poate răspunde pentru lucruri, pt că lucrul care a cauzat prejudiciul nu era în paza sa; - discuție: un soft poate fi un lucru pt care să se răspundă delictual?

**Notă:** Un punct este din oficiu.